

Iz određenih socijalnih davanja može se isključiti ekonomski neaktivne građane Unije koji u druge države članice odlaze samo kako bi ostvarili pravo na socijalnu pomoć

U Njemačkoj su stranci koji na nacionalno područje uđu kako bi dobili socijalnu pomoć ili kojima je pravo boravka dano samo u svrhu traženja zaposlenja isključeni iz temeljnih davanja („Grundsicherung“), kojima je osobito cilj osigurati osnovne životne potrebe korisnika.

Pred Socijalnim sudom u Leipzigu (Njemačka) vodi se spor između, s jedne strane, dvoje rumunjskih državljana, E. Dano i njezinog sina Florina, i, s druge strane, Jobcentera Leipzig, koji im je odbio dodijeliti temeljna davanja¹. E. Dano nije ušla u Njemačku da bi tamo tražila zaposlenje i, iako zahtijeva temeljna davanja namijenjena za tražitelje zaposlenja, iz spisa proizlazi da i ne traži zaposlenje. Nema stručnu kvalifikaciju i dosad nije obavljala nikakvu profesionalnu djelatnost ni u Njemačkoj ni u Rumunjskoj. Ona i njezin sin žive u Njemačkoj barem od studenoga 2010., a stanuju kod sestre E. Dano, koja ih opskrbljuje osnovnim potrepštinama. E. Dano za svog sina dobiva dodatak za dijete u iznosu od 184 eura i predujam doplatka za uzdržavanje u iznosu od 133 eura mjesečno. U ovom predmetu nije riječ o tim davanjima.

Sud je u odgovoru na pitanja Socijalnog suda u Leipzigu svojom presudom od toga dana odlučio da se državljani drugih država članica, kako bi mogli pristupiti socijalnim davanjima (kao što su njemačka temeljna davanja), mogu pozvati na pravo na jednako postupanje kao prema državljanima države članice domaćina samo ako je njihov boravak u skladu s uvjetima Direktive „građanin Unije“².

U tom pogledu, Sud podsjeća da prema direktivi država članica domaćin nije obvezna dodijeliti socijalnu pomoć tijekom **prva tri mjeseca boravka**.

Kada je trajanje **boravka dulje od tri mjeseca, ali kraće od pet godina** (razdoblje o kojemu je riječ u ovom predmetu), direktiva podređuje pravo boravka osobito uvjetu da ekonomski neaktivne osobe **moraju raspolagati dostatnim vlastitim sredstvima**. Direktiva time želi spriječiti da ekonomski neaktivni građani Unije koriste sustav socijalne zaštite države članice domaćina za financiranje vlastitih sredstava za život. Jedna država članica mora dakle imati mogućnost da odbije dodijeliti socijalna davanja ekonomski neaktivnim građanima Unije koji svoju slobodu kretanja koriste samo kako bi ostvarili pravo na socijalnu pomoć druge države članice iako ne raspolazu dostatnim sredstvima da bi ostvarili pravo boravka; u tom pogledu valja izvršiti ispitivanje svakog pojedinog slučaja, ne uzimajući u obzir zatražena socijalna davanja. U tim okolnostima, Sud odlučuje da Direktivi „građanin Unije“ i Uredbi o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti³ nije

¹ Vezano za E. Dano, riječ je o davanju za osnovne životne potrebe („existenzsichernde Regelleistung“) i, vezano za njezinog sina, o socijalnom dodatku („Sozialgeld“) kao i o pomoći za troškove stanovanja i grijanja.

² Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i [boravak] na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, str. 77.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 42.).

³ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, str. 1. i ispravak, SL 2004, L200, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5.,

protivan propis države članice na temelju kojeg su državljani drugih država članica isključeni iz prava na određena „posebna nedoprinosna novčana davanja“⁴, dok su ta davanja zajamčena nacionalnim državljanima koji se nalaze u istoj situaciji, pod uvjetom da ti državljani drugih država članica u državi članici domaćinu nemaju pravo boravka na temelju direktive.

Naposljetku, Sud podsjeća da Uredba o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ne uređuje uvjete za dodjelu posebnih nedoprinosnih novčanih davanja. Budući da ta nadležnost pripada nacionalnom zakonodavcu, potonji je također nadležan definirati doseg pokrivenosti socijalnom zaštitom koju osigurava takva vrsta davanja. Posljedično, države članice, određujući uvjete i doseg dodjeljivanja posebnih nedoprinosnih novčanih davanja, ne provode pravo Unije, zbog čega Povelja Europske unije o temeljnim pravima nije primjenjiva.

Što se tiče E. Dano i njezinog sina, Sud napominje da oni ne raspolažu dostatnim sredstvima, zbog čega se ne mogu pozvati na pravo boravka u Njemačkoj na temelju direktive „građanin Unije“. Stoga se ne mogu osloniti na načelo nediskriminacije kojime se bavi direktiva i Uredba o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako veže i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit [tekst presude](#) objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke s objave presude nalaze se na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

svezak 3., str. 160.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) br. 1244/2010 od 9. prosinca 2010. (SL L 338, str. 35.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 259.). Ta uredba ne primjenjuje se na socijalnu pomoć (valja reći da je taj pojam uži od onog iz Direktive „građanin Unije“). Međutim, djelomično se primjenjuje na „posebna nedoprinosna novčana davanja“ koja imaju obilježja i socijalnog osiguranja i socijalne pomoći te koja se financiraju isključivo iz općih poreznih doprinosa. U ovoj presudi Sud pojašnjava da se načelo jednakog postupanja kojim se uredba bavi primjenjuje na ta davanja.

⁴ Uredba za Njemačku osobito navodi davanja čija je svrha osigurati osnovne troškove života u okviru temeljnih davanja za tražitelje zaposlenja. Socijalni sud u Leipzigu kvalificirao je predmetna davanja kao „posebna nedoprinosna novčana davanja“.